

SIFATLI TA’LIM – TARAQQIYOT POYDEVORI

Termiz davlat universiteti

Filologiya va tillarni o‘qitish (Fransuz tili)

1-bosqich talabasi

Zopirova Sitora Odiljon qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada hozirgi kundagi ta’limga bo‘lgan e’tibor, sifatli ta’lim berish va ta’lim tizimini yanada isloh qilishga doir amalga oshirilayotgan chora tadbirlar va islohotlar tahlil qilinadi.

Аннотация: В данной статье анализируется современное внимание к образованию, качественному образованию, а также меры и реформы, реализуемые для дальнейшего реформирования системы образования.

Abstract: This article analyzes the attention paid to education, the quality of education, as well as the measures and reforms implemented to further reform the education system.

Kalit so‘zlar: Ta’lim tizimi, taraqqiyot, tafakkur, islohot, samaradorlik, vatanparlik.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Oliy Majlis va O‘zbekiston xalqiga Murojaatnomasida “ta’lim sifatini oshirish – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining yakkayu yagona to‘g‘ri yo‘lidir” deya ta’kidladi.

Shubhasiz, ta’lim sifatini oshirish mamlakatimiz kun tartibida turgan dolzarb masalalardan biridir. Zero, buning zamirida mamlakatni rivojlangan davlatlar qatoriga olib chiqishga qodir bo‘lgan yetuk mutaxassislarini yetishtirish masalasi mavjud. Shu jihatdan, O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev o‘z Murojaatnomasida ta’limni “Yangi O‘zbekiston uchun eng katta investitsiya” deb ta’kidlagani chuqur strategik ahamiyatga ega.

Iqtisodiy tadqiqotlar va islohotlar markazi ekspertlari tomonidan o‘tkazilgan lingvistik kontent-tahlil natijalariga ko‘ra, Prezident nutqining asosiy qismi ta’lim-tarbiya sohasini yanada rivojlantirishga bag‘ishlandi. Xususan, “ta’lim” va “maktab” so‘zlari eng ko‘p qo‘llangan so‘zlar qatoridan joy oldi (25 va 23 marta mos ravishda)[3].

Hozirgi globallashuv dunyosida texnologiyalar rivojlanib borar ekan, sifatli ta’limni isloh qilish, shuningdek, o‘z ishining mutaxassisi bo‘lgan faol yoshlarning

sonini oshirish, olingan bilim va tajribalar asosida yanada yangi texnika-texnologiyalarni kashf etish muhim masalaga aylandi. Xususan, yurtimizda muhtaram prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tomonidan amalga oshirilayotgan islohotlar, tashabbuskor loyihalar va bilimli yoshlar uchun yaratib berilayotgan qator imkoniyatlar yoshlarga sifatli ta'lim beribgina qolmay ularga kelajakda bir nechta imkoniyatlar eshigini ochishi shubhasiz. So'nggi bir necha yilda amalga oshirilgan ishlarni sarhisob qilsak, ta'lim sohasida tub burilishlar sodir bo'lmoqda desak yangilishmagan bo'lamiz. 2023-yilning "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili deya nomlanishi ham bu sohadagi yangiliklarning bir isbotidir. Amalga oshirilgan va kelajakda bajarilishi belgilangan islohotlarda raqamlarga e'tibor qaratadigan bo'lsak, 2023 yilda 70 ta yangi maktab qurilishi, 460 ta maktab kengaytirilishi ma'lum qilindi. Shu bilan birga, kelgusi yilda xususiy investitsiyalar ishtirokida 100 ta maktab qurish loyihalari boshlanishi, yaqin besh yilda esa ularning soni 1 mingtaga yetkazish rejalashtirilayotgani qayd etildi. Bundan tashqari mavjud 700 dan ortiq kasb-hunar maktabi, kollej va texnikumlar imkoniyatidan samarali foydalanish zarurligi ko'rsatildi. Shuningdek, 2023 yildan boshlab yangi dastur asosida har bir viloyatda 1 tadan texnikumda Yevropa kasbiy ta'lim standartlari joriy etilishi, kelgusi besh yilda esa barcha kollej va texnikumlar ushbu tizim bilan qamrab olinishi belgilandi. Ayni vaqtda, iqtidorli yoshlarni qo'llab-quvvatlashni kengaytirish maqsadida kimyo sanoati, elektr texnikasi, transport va energetika sohaslarida alohida "Muhandislik maktablari" tashkil qilinishi va bu orqali yangi zamon injenerlari tayyorlash tizimini yaratish vazifasi qo'yilgani diqqatga sazovor.[3] Yana shularni keltirib o'tishimiz kerakki, Prezident maktablarida 130 ta mamlakatda ma'qullangan "A-level" ta'lim dasturi yo'lga qo'yilgani va bu dastur o'z samarasini bermoqda. Xususan ilm olishga istagi va salohiyati yetarli bo'lgan, ammo moliyaviy imkoniyatlari biroz cheklangan oliygoh talabarlari uchun kelgusi yilda imtiyozli ta'lim kreditlariga resurslar 2 barobar ko'paytirilib, 1,7 trillion so'm hamda ilm-fan va innovatsiyalarga 1,8 trillion so'm ajratilishi talabalar va yosh olimlar uchun quvonarli yangilik bo'ldi. Bu mablag'lar kelajakda, albatta, o'z samarasini berishiga, ya'ni o'z sohasining yetuk olimlari yetishib chiqishiga, oliy ta'limni tamomlagan kadrlar sifatining ortishiga xizmat qiladi. Oliy ta'limning sifati albatta, iqtisodiy samaradorlikni belgilaydi.[4] Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev oliygohlar soni 2,5 barobarga (ularning umumiy soni 198 taga yetdi), qamrov darajasi esa 4 barobordan ziyodga ortgani ta'kidlandi (9 foizdan 38 foizga). Ayni vaqtda, oliygohlar o'z jozibadorligini

oshirish uchun o'zlari harakat qilishlari, jumladan, rektorlar, professor- o'qituvchilar bu jarayonlarda faol bo'lishlari, zamonaviy, ilg'or o'qitish uslublarini joriy qilishlari lozimligiga urg'u berildi.[5]

Termiz davlat universitetida ham ta'lim sifatini oshirishga yoshlarni ilm olishga qiziqtirishga, ularni ona vatanga muhabbat ruhida tarbiyalash, kelajakda faol va iqtidorli bitiruvchilarni yetishtirishga muhim e'tibor qaratilayotganining guvohi bo'lishimiz mumkin. Yaqin kunlarda bo'lib o'tgan Surxondaryo telekanalining "Inson fitrati" ko'rsatuvida universtitet rektori Abduqodir Toshqulov mehmon sifatida tavsiya etildilar va suhbat da'vomida sifatli ta'limni yana keng tadbiiq qilish, ma'naviyat-ma'rifat, vatanparvarlik tushunchalarini yoshlar onggiga singdirish, ma'naviyat sektorining tashkil etilganligi, kelajak avlodni ruhan va ma'nan tetik qilib tarbiyalash va shu kabi bir nechta muhim mavzularda qimmatli fikrlarini berib o'tdilar[6]

Shu boisdan quyidagi e'tiborga loyiq iqtiboslarni keltirib o'tish maqsadga muvofiq:

- Ma'naviyat bu eng birinchi masala
- Ta'limda ishlaydigan odam ma'naviyatchidir
- Ma'rifat susaygan joyda jaholat kuchayadi (Sh. Mirziyoyev)
- Har bir yoshning yetuk shaxs bo'lib voyaga yetishida oiladagi ta'lim tarbiya, kasb va mehnat, sport, adabiyot-san'at muhim o'rin tutadi.
- Kitob o'qishning eng muhimligi

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash kerakki, so'nggi yillarda mamlakatimizda ta'lim sohasidagi islohotlar zamonaviy tendensiyalarga mos holda rivojlanib bormoqda. Bu borada sifatli ta'lim mamlakatning muhim ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylanmoqda[3]. Yoshlarga bu imkoniyatlar eshigina ochib berishdan birdan bir maqsad ko'zda tutilgan. Bu ham bo'lsa ularning sifatli ta'lim olishi sport sohasida, kasb hunarda o'z bilim va tajribalariga ega bo'lishi, shuningdek, kelajakda yurt rivojiga hissa qo'shib yuqori marralarni zabt etishi va O'zbekistonni burun dunyo miqyosida yanada tanitishidir. Zero, Mamlakat kelajagi yoshlar qo'lida.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev Shavkat. M “Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib yangi bosqichga ko‘taramiz” , “O‘zbekiston” Toshkent 2017.
2. Erkin Umarov; Mahmud Abdullayev “Ma’naviyat asoslari” “Sharq” Toshkent 2005.
3. <https://kknews.uz/oz/126463.html>
4. <http://marifat.uz/marifat/ruknlar/olii-talim/Ta-limga-e-tibor-kelajakka-poydevor.htm>
5. https://uza.uz/oz/posts/ozbekistonda-nechta-oliiy-talim-muassasasi-faoliyat-yuritadi_567669
6. <https://youtu.be/hEy2QqkTIDU?si=-zstZbU8WvRj0xs>
7. <https://parliament.gov.uz/articles/1350>
8. <https://lex.uz/docs/-4208152#-4211312>
9. https://scholar.google.com/scholar?q=related:BJeGeOmGgdwJ:scholar.google.com/&hl=ru&as_sdt=0,5